

Biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường tiểu học quận Ninh Kiều, Thành phố Cần Thơ

Mai Thị Yến Lan*; *Phạm Ngọc Hạnh***

* TS. Giảng viên Trường Đại học Cần Thơ

** Học viên cao học Trường Đại học Cần Thơ

Received: 2/6/2024; Accepted: 8/6/2024; Published: 16/6/2024

Abstract: *The professional team is a part of the school apparatus, the operational efficiency of the professional team is associated with the quality of education of the school. On the basis of researching the current situation of management of professional group activities at primary schools in Ninh Kieu district, Can Tho city; The article proposes measures to manage this activity in the locality.*

Keywords: *Operations, management, management of professional group activities, primary school.*

1. Đặt vấn đề

Trường tiểu học là cơ sở giáo dục phổ thông (GDPT) của hệ thống giáo dục quốc dân, thực hiện các nhiệm vụ và quyền hạn theo quy định Điều lệ Trường tiểu học. Tổ chuyên môn (TCM) là một bộ phận cấu thành bộ máy nhà trường; các TCM cùng các bộ phận, đoàn thể trong nhà trường có mối quan hệ hợp tác, phối hợp với nhau để thực hiện nhiệm vụ của tổ và nhiệm vụ theo chiến lược, kế hoạch giáo dục nhà trường. Hoạt động TCM trong trường tiểu học chủ yếu là hoạt động về các công tác chuyên môn, hiệu quả hoạt động của TCM là nhân tố quyết định trực tiếp đến chất lượng giáo dục nhà trường. TCM chính là đầu mối để Hiệu trưởng quản lý nhiều mặt của nhà trường. Do đó, quản lý hoạt động tổ chuyên môn (QLHĐ TCM) là nhiệm vụ trọng tâm trong hoạt động quản lý trường tiểu học của người Hiệu trưởng.

Quận Ninh Kiều là một trong những quận, huyện dẫn đầu về chất lượng giáo dục của TP Cần Thơ. Trong những năm qua, các trường tiểu học quận Ninh Kiều, TP Cần Thơ QLHĐ TCM theo quy định của Luật Giáo dục và Điều lệ Trường tiểu học. Tuy nhiên, công tác QLHĐ TCM ở các trường tiểu học quận Ninh Kiều, TP Cần Thơ triển khai chưa đồng bộ và chưa đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.

Trên cơ sở nghiên cứu thực trạng quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường tiểu học quận Ninh Kiều, TP Cần Thơ, bài viết đề xuất các biện pháp quản lý hoạt động này ở địa phương.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Thực trạng quản lý hoạt động TCM ở các trường tiểu học quận Ninh Kiều, TP Cần Thơ

Tác giả thực hiện khảo sát ở 12/21 trường tiểu học tại quận Ninh Kiều, TP Cần Thơ, với tổng số lượng mẫu khảo sát là 170 mẫu; trong đó gồm có 32 Hiệu

trưởng, 44 tổ trưởng TCM và 94 giáo viên. Kết quả khảo sát thực trạng QLHĐ TCM ở các trường tiểu học quận Ninh Kiều, TP Cần Thơ như sau:

2.1.1. Mặt mạnh

Đội ngũ tổ trưởng TCM tại các trường tiểu học quận Ninh Kiều, TP Cần Thơ đủ về số lượng, cân đối về cơ cấu, đảm bảo chất lượng.

Công tác hướng dẫn, hỗ trợ tổ trưởng TCM, giáo viên trong việc xác định các loại kế hoạch, nội dung cần có theo từng loại kế hoạch và hỗ trợ xây dựng kết cấu chung của kế hoạch được các nhà trường quan tâm thực hiện. Sử dụng đa dạng các hình thức QLHĐ TCM. Đảm bảo vận hành và khai thác hiệu quả nguồn lực CSVN hiện có. Kiểm tra đánh giá HĐ TCM chủ yếu thực hiện thông qua các hoạt động của TCM; công tác này thực hiện lồng ghép với các nội dung kiểm tra nội bộ nhà trường nên được thực hiện thường xuyên, có sự phản hồi, điều chỉnh tốt trong QLHĐ TCM ở trường tiểu học.

2.1.2. Mặt hạn chế

Việc XDKH QLHĐ TCM ở các trường tiểu học quận Ninh Kiều, TP Cần Thơ thực hiện chưa đồng bộ, các công tác khuyến khích sự chủ động, sáng tạo của mỗi thành viên trong TCM, trong nhà trường để đạt được kế hoạch đề ra và việc đánh giá, rút kinh nghiệm việc XDKH chưa được quan tâm đúng mức. Công tác ĐTBĐ đội ngũ giáo viên, tổ trưởng TCM về năng lực thực hiện nhiệm vụ chưa được thực hiện thường xuyên.

Hầu hết các trường tiểu học ở quận Ninh Kiều, TP Cần Thơ thiếu phòng chức năng và các thiết bị tại phòng chức năng theo quy định, việc thực hiện trang bị về các thiết bị, phương tiện và phòng sinh hoạt TCM cho hoạt động TCM cũng chưa được thực hiện. Hoạt động quản lý ứng dụng CNTT trong HĐ TCM ở

trường tiểu học có sự chênh lệch lớn giữa các nội dung và các mức độ thực hiện.

2.2. Biện pháp QLHĐ TCM ở các trường tiểu học quận Ninh Kiều, TP Cần Thơ

2.2.1. Nâng cao nhận thức của CBQL, GV về tầm quan trọng QLHĐ TCM ở các trường tiểu học quận Ninh Kiều, TP Cần Thơ.

Thông qua việc triển khai, quán triệt các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn của ngành góp phần nâng cao nhận thức, trách nhiệm của CBQL, GV; đồng thời phát huy vai trò nòng cốt của CBQL, tổ trưởng TCM trong tuyên truyền góp phần nâng cao nhận thức của đội ngũ.

CBQL nhà trường xây dựng, quản lý và chỉ đạo hoạt động của đội ngũ tuyên truyền, báo cáo viên; xác định đây là một trong những nhiệm vụ quan trọng, thường xuyên; thông qua công tác này kịp thời thông tin và định hướng tư tưởng, tăng cường đoàn kết, đồng thuận trong nhà trường.

Tạo điều kiện để tổ trưởng TCM phát huy năng lực, vai trò của mình trong QLHĐ TCM phụ trách; đáp ứng ở mức cao nhất trong tình hình thực tế của nhà trường với những điều kiện cụ thể về hoạt động TCM; phát hiện và xử lý kịp thời những khó khăn, vướng mắc nảy sinh trong QLHĐ TCM ở tổ; thường xuyên kiểm tra, đánh giá, giám sát và điều chỉnh kịp thời hoạt động của TCM.

Phối hợp với các đơn vị đào tạo trình độ, nghiệp vụ, NLSP nhà giáo để chuẩn hóa và nâng cao trình độ đào tạo, NVSP, đào tạo CBQL; tổ chức tập huấn, hội thảo, tọa đàm,... về hoạt động TCM trong nhà trường.

2.2.2. Nâng cao chất lượng XDKHQLHĐTCM ở các trường tiểu học quận Ninh Kiều, TP Cần Thơ

Ban Giám hiệu nhà trường hướng dẫn tổ trưởng TCM, các bộ phận trong nhà trường, GV XDKH và duyệt kế hoạch; giúp GV nắm chắc các nội dung cần có trong từng loại kế hoạch, hướng dẫn XDKH mẫu. Xác định cách thức thực hiện như: kiểm tra ngày giờ công, nền nếp dạy học, kiểm tra thực hiện chương trình giáo dục thông qua thời gian biểu, dự giờ thăm lớp, các hoạt động kiểm tra nội bộ. Xây dựng chuẩn phương pháp đánh giá việc thực hiện kế hoạch. Phối hợp chặt chẽ giữa các tổ chức, cá nhân và đoàn thể ngoài nhà trường, nhằm huy động các nguồn lực để hoàn thành các nhiệm vụ trong năm học. Tổng kết, đánh giá, rút kinh nghiệm trong năm học.

Tổ trưởng TCM có nhiệm vụ hỗ trợ, tư vấn cho GV trong TCM phát triển phẩm chất, năng lực CMNV theo chuẩn nghề nghiệp GV, vị trí việc làm, phù hợp với điều kiện cụ thể của nhà trường; tổ chức, chỉ đạo các hoạt động đảm bảo và nâng cao chất lượng dạy

học, giáo dục cho học sinh; tham gia biên soạn tài liệu chuyên đề môn học, HĐGD, tài liệu hướng dẫn cho GV và học sinh thông qua các nội dung HĐ TCM.

2.2.3. Đổi mới hình thức tổ chức QLHĐTCM ở các trường tiểu học quận Ninh Kiều, TP Cần Thơ

Hiệu trưởng giao quyền tự chủ cho TCM trong đổi mới phương pháp, hình thức tổ chức dạy học và đổi mới KTĐG kết quả học tập của học sinh. Thống nhất trong chỉ đạo, quản lý, tạo điều kiện thuận lợi và khuyến khích, tạo động lực cho GV tích cực, chủ động, sáng tạo trong thực hiện hoạt động chuyên môn, nhất là việc tổ chức hoạt động học tập và rèn luyện cho học sinh.

TCM là đơn vị cơ sở, nền tảng để tổ chức và triển khai thực hiện các hoạt động chuyên môn một cách cụ thể và có hiệu quả. Chính vì thế, chỉ có TCM mới phát hiện chính xác điểm mạnh, điểm yếu, thuận lợi, khó khăn trong HĐ TCM. Hiệu trưởng cần thực hiện các hoạt động sau để quản lý, chỉ đạo nội dung SHCM ở các TCM: nắm vững mục đích, nội dung, quy trình thực hiện sinh hoạt TCM; lập kế hoạch theo năm học mô tả nội dung, hình thức thực hiện; phân công các Phó hiệu trưởng giám sát, hỗ trợ; phân công nhân sự và chịu trách nhiệm chính cho việc phân bổ CSVC cho hoạt động sinh hoạt TCM; thực hiện đúng, đủ các quy định về chế độ cho đội ngũ tổ trưởng, tổ phó TCM.

2.2.4. Đa dạng hóa các hình thức QLHĐTCM ở các trường tiểu học quận Ninh Kiều, TP Cần Thơ

Môi trường giáo dục thường xuyên có sự thay đổi và đa dạng hóa các yếu tố như học sinh, GV, mục tiêu của chương trình giáo dục, yêu cầu của xã hội. Bằng cách đa dạng hóa trong QLHĐ TCM, Hiệu trưởng có thể tạo ra sự linh hoạt để thích ứng với sự thay đổi một cách hiệu quả. Sự linh hoạt này cũng giúp ích cho sự phát triển bền vững của nhà trường, vì khi QLHĐ TCM được đa dạng hóa, HĐ TCM sẽ đáp ứng nhu cầu của GV, học sinh một cách hiệu quả và thích ứng linh hoạt theo thời gian.

Sự đa dạng hóa trong quản lý TCM giúp tạo ra một môi trường làm việc tích cực và động viên GV. Khi GV thấy được sự linh hoạt trong hoạt động TCM

2.2.5. Thực hiện tốt công tác chỉ đạo hoạt động tổ chuyên môn ở các trường tiểu học quận Ninh Kiều, TP Cần Thơ

Đảm bảo quy chế hoạt động chuyên môn và xây dựng mối quan hệ chặt chẽ giữa GV với tập thể TCM trong hoạt động TCM giúp tạo ra môi trường làm việc khoa học, dân chủ và tâm lý thoải mái khi làm việc, góp phần xây dựng văn hóa nhà trường. Tạo ra không gian trao đổi ý kiến, thảo luận về các vấn đề chuyên môn và hỗ trợ lẫn nhau; khuyến khích sự hợp tác và

chia sẻ tài nguyên, ý tưởng, phương pháp giảng dạy và quản lý học sinh. Khuyến khích và tạo điều kiện cho GV trong các TCM đề xuất và thử nghiệm các phương pháp, ý tưởng mới; đây cũng là cách để tạo ra môi trường sáng tạo và đổi mới trong văn hóa nhà trường.

Cung cấp các tài liệu, học liệu, chương trình đào tạo hoặc các khoa học, hội thảo giúp phát triển năng lực GV. Tạo không gian làm việc tích cực trong TCM bằng cách đảm bảo điều kiện về CSVC, sự hỗ trợ, tôn trọng và hợp tác. Điều này giúp tạo ra một môi trường làm việc tích cực, động viên sự phát triển chuyên môn và cá nhân của mỗi GV.

2.2.6. *Đảm bảo các điều kiện CSVC, thiết bị cho HĐTCM ở các trường tiểu học quận Ninh Kiều, TP Cần Thơ*

Để đảm bảo CSVC, thiết bị cho hoạt động TCM ở trường tiểu học được duy trì và phát triển để hỗ trợ công việc giảng dạy và nghiên cứu của GV một cách hiệu quả, Hiệu trưởng cần thực hiện các việc làm sau:

- Xác định nhu cầu: xác định rõ nhu cầu về CSVC và thiết bị của TCM, dựa trên mục tiêu và yêu cầu công việc của GV

- Lập kế hoạch: LKH cho việc cải thiện CSVC và mua sắm thiết bị mới cần thiết; xác định nguồn tài chính; XDKH đầu tư mua sắm, bổ sung CSVC, thiết bị và công nghệ đáp ứng nhu cầu HĐ TCM.

- Thực hiện nâng cấp và mua sắm: Tiến hành nâng cấp CSVC và mua sắm thiết bị theo kế hoạch đã lập, đảm bảo chất lượng và tính hiệu quả; XDKH tự làm đồ dùng, thiết bị dạy học nhằm bổ sung CSVC, thiết bị và công nghệ cho nhà trường trên cơ sở động viên sự tận tâm và khả năng sáng tạo của giáo viên.

- Bảo dưỡng và bảo trì: Thực hiện định kỳ bảo dưỡng và bảo trì theo hướng dẫn của nhà sản xuất.

- Đào tạo và hướng dẫn sử dụng: Xây dựng nội quy, quy định, quy chế, quy trình quản lý, sử dụng, sửa chữa, bảo quản CSVC, thiết bị và công nghệ nhằm đảm bảo thực hiện các mục tiêu hoạt động và hiệu quả sử dụng; thực hiện đào tạo và hướng dẫn cách sử dụng CSVC và thiết bị cho nhân viên chịu trách nhiệm quản lý, điều phối và GV sử dụng.

- Đánh giá và cải thiện: Thực hiện đánh giá định kỳ về việc sử dụng CSVC và thiết bị, từ đó đưa ra các biện pháp cải thiện phù hợp.

2.2.7. *Thường xuyên KTĐG HĐTCM ở các trường tiểu học quận Ninh Kiều, TP Cần Thơ*

Kiểm tra, đánh giá hoạt động TCM ở trường tiểu học cần tập trung vào các vấn đề: xây dựng kế hoạch, tổ chức KTĐG thường xuyên các hoạt động của TCM; xây dựng tiêu chí phù hợp, khách quan để KTĐG hoạt động TCM; xây dựng hệ thống thông tin kiểm tra,

đánh giá các hoạt động chuyên môn phù hợp với tình hình thực tế.

Tổ chức hoạt động KTĐG trở thành quá trình tự kiểm tra, tự đánh giá của tổ trưởng TCM và GV. Sử dụng đa dạng các hình thức KTĐG hoạt động TCM; Hiệu trưởng kiểm tra trực tiếp hay gián tiếp, kiểm tra toàn diện hoặc một vài hoạt động của tổ (kiểm tra chuyên đề). Ngoài ra, tạo không gian và tâm lý thoải mái trong thực hiện nhiệm vụ, Hiệu trưởng cần tăng cường hoạt động quan sát, tham dự các hoạt động chuyên môn của TCM để KTĐG. Công tác KTĐG hoạt động TCM cần thực hiện các nhiệm vụ: KTĐG, tư vấn và thúc đẩy hoạt động TCM. Kích thích, phát hiện, phổ biến các kinh nghiệm tốt, những định hướng mới và kiến nghị với các cấp quản lý nhằm hoàn thiện và thúc đẩy hoạt động của đối tượng kiểm tra, góp phần nâng cao chất lượng của hoạt động.

3. Kết luận

Mỗi biện pháp quản lý có những ưu điểm và nhược điểm nhất định, khi áp dụng cần thực hiện đồng bộ các biện pháp để phát huy hiệu quả trong quản lý. Các biện pháp trên có quan hệ mật thiết với nhau, nhằm giải quyết các vấn đề thực trạng còn vướng phải, chúng tạo thành một thể thống nhất để nâng cao chất lượng giáo dục của nhà trường. Các biện pháp đề xuất QLHĐTCM ở trường tiểu học có sự tác động qua lại lẫn nhau. Mỗi biện pháp vừa là tiền đề, vừa là hệ quả của các biện pháp còn lại. Hiệu trưởng phải biết vận dụng linh hoạt các biện pháp trong từng thời điểm ứng với tình hình thực tế đạt mục đích QLHĐ TCM trong nhà trường đạt hiệu quả cao nhất. Các biện pháp đề xuất đã được khảo nghiệm và có kết quả khẳng định tính cần thiết và tính khả thi là rất cần thiết và rất khả thi đối với các trường tiểu học quận Ninh Kiều, TP Cần Thơ.

Tài liệu tham khảo

[1] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020). *Thông tư 28/2020/TT-BGDĐT Điều lệ Trường tiểu học*. Hà Nội.

[2] Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2020). *Công văn số 1315/BGDĐT-GDTH Hướng dẫn SHCM thực hiện Chương trình GDPT cấp Tiểu học*. Hà Nội.

[3] Lê Văn Dũng. (2019). *Quản lý đội ngũ tổ trưởng chuyên môn các trường tiểu học khu vực Đồng bằng sông Cửu Long - Luận án tiến sĩ Khoa học giáo dục*. Trường Đại học Sư phạm TP Hồ Chí Minh.

[4] Nguyễn Thị Mỹ Lộc. (2012). *Quản lý giáo dục, một số vấn đề lý luận và thực tiễn*. NXB Đại học Sư phạm Hà Nội.

[5] Phan Thị Út. (2020). *Thực trạng quản lý đổi mới hoạt động tổ chuyên môn ở các trường tiểu học quận Thủ Đức, TP Hồ Chí Minh*. Tạp chí Khoa học Quản lý Giáo dục, số 04(28), trang 78-85.